

Analiza i ocena sytuacji na wojewódzkim rynku pracy w I półroczu 2002 roku cz.2

6. Statystyczne badania rynku pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy ma ustawowy obowiązek prowadzenia, kontroli merytorycznej, weryfikacji i agregowania danych statystycznych o rynku pracy.

W roku 2002 został zwiększony obszar tematyczny sprawozdań o dane dotyczące osób niepełnosprawnych.

Utrudnieniem w realizacji funkcji sprawozdawczych jest przejście na nowy system przetwarzania danych o rynku pracy "PULS", który do dzisiaj wykazuje wiele niedoskonałości i jest stale modyfikowany.

- **Sprawozdanie o rynku pracy MP i PS - 01 wraz z załącznikami**
 - Struktura i bilans bezrobotnych
 - Pośrednictwo pracy
 - Zgłoszenie zwolnień i zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy
 - Bezrobotni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy
 - Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy
 - Bezrobotni i oferty pracy wg zawodów i specjalności
 - Poradnictwo zawodowe, Kluby pracy, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy
 - Bezrobotni zamieszkali na wsi wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy
 - Programy specjalne
- **Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy MP i PS - 02**
- **Sprawozdanie MP i PS - 07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy, nie pozostających w zatrudnieniu.**

7. Konferencje, seminaria.

Współdział w organizowaniu i uczestnictwo w konferencjach, seminariach i szkoleniach nt.:

- **"Wpływ rynku pracy na politykę edukacyjną i kształcenie zarodowe".** Współpraca z W armińsko-Mazurskim Ośrodkiem Kształcenia Nauczycieli. W seminarium uczestniczyli nauczyciele i wychowawcy klas III gimnazjum z powiatów: elbląskiego, braniewskiego, bartoszyckiego, nowomiejskiego, iławskiego, lidzbarskiego, działdowskiego.
- **"Prognozowanie rynku pracy - potrzeby, metodologia i doświadczenia zagraniczne"** - konferencja zorganizowana w ramach projektu: Badania Gospodarki i Lokalnych Rynków Pracy - Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich".
- **"Doradca - profesja, pasja, powołanie?"**. Uczestnikami konferencji poradnictwa zawodowego byli m.in. doradcy zawodowi z Polski i innych krajów. Omówiono tematyczne założenia pracy doradcy zawodowego, kształcenie i doskonalenie zawodowe doradców w różnych krajach, pasje i powołanie w działalności doradcy, warsztat pracy doradcy zawodowego, zadania eurodoradcy w integracji europejskiej.
- **"Doświadczenia służb zatrudnienia państw basenu morza bałtyckiego w przeciwdziałaniu bezrobociu i okazywaniu pomocy w znalezieniu pracy"**. Konferencja, która odbyła się w Swietłogorsku (Federacja Rosyjska) organizował Departament Federalnej Państwowej Służby Zatrudnienia Ludności Obwodu Kaliningradzkiego, Ministerstwa Pracy i Rozwoju Społecznego

Federacji Rosyjskiej. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie wygłosił referat na temat: "Założenia polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim".

- **"Gospodarka i rynek pracy w województwie lubelskim - próba programu na podstawie wskaźników ekonomicznych i badań firm"**. W konferencji aktywnie (referat i dyskusja) uczestniczyło trzech pracowników WUP w Olsztynie.
- **"Program Leonardo da Vinci w kontekście realizowanej polityki edukacyjnej"** Fundacja i Kultura Leonardo da Vinci w Warszawie. Pracownik WUP w Olsztynie przedstawił nowe priorytety programu na lata 2003-2006.
- **"Zawody deficytowe występujące na lokalnym rynku pracy"**. Współorganizator Francuska Krajowa Agencja ds. Zatrudnienia. Uczestniczyło m.in. dwóch pracowników WUP w Olsztynie.
- Uczestnictwo w pracach Technicznego Komitetu Strategicznego wspomagającego działania prowadzone w ramach: Aktywizacji Obszarów Wiejskich. Badania gospodarki i lokalnych rynków pracy. Organizator MPiPS. Do współpracy oddelegowano dwóch pracowników WUP w Olsztynie.
- **"Aktualne Problemy Instytucjonalnej Obsługi Rynku Pracy"** - organizator WUP w Olsztynie. Uczestniczyła kadra służb zatrudnienia województwa warmińsko-mazurskiego.
- **"Środowisko i zatrudnienie - promowanie zasad zrównoważonego rozwoju"**. Seminarium podsumowujące dwuletni program współpracy Polski i Danii. Uczestniczył w nim pracownik WUP w Olsztynie.
- Współpraca z Wojewódzką Komisją Dialogu Społecznego. Płaszczyzna forum podejmowania wspólnych działań przez reprezentantów związków pracodawców i pracowników oraz wojewodę i marszałka na rzecz prowadzenia dialogu w sprawach społecznych i gospodarczych
- **"Współczesne i perspektywiczne problemy rozwoju demograficznego Polski północnej"**. Aktywne uczestnictwo (referaty i dyskusja) dwóch pracowników WUP w Olsztynie. Organizator seminarium - GUS w Warszawie, US w Olsztynie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.
- Tygodniowy pobyt studyjny dwóch pracowników WUP w Olsztynie w Dreźnie w ramach programu PAOW.
- **"Narodowy Plan Rozwoju - warsztaty robocze"**. W ramach czterech grup roboczych omawiano zagadnienia dotyczące: infrastruktury, zasobów ludzkich, przedsiębiorstw, rozwoju lokalnego, rolnictwa i leśnictwa. Organizatorem był Ośrodek Doskonalenia Kadr Ministerstwa Gospodarki. Uczestniczyło trzech pracowników WUP w Olsztynie.
- **"System programowania Zarządzania i Finansowania Europejskiego Funduszu Społecznego w Hiszpanii"**. Organizator: MPiPS w Warszawie i Ministerstwo Pracy w Hiszpanii / Ambasada Hiszpanii w Polsce. Uczestniczyło dwóch pracowników WUP w Olsztynie.
- Warunki rozwoju rynku pracy województwa warmińsko-mazurskiego w świetle projektu nowego kodeksu pracy". Organizator: Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELS.A. w Olsztynie. Aktywne uczestnictwo (referat i dyskusja) pracownika WUP w Olsztynie.
- Cykliczne robocze spotkania koordynacyjne, jednostek zaangażowanych we wdrażanie PAOW, w Programie Aktywizacji Obszarów Wiejskich.
- **"Uwarunkowania dla pomyślnego rozwoju lokalnej współpracy, lokalnych sieci i lokalnej gospodarki"** - seminarium w Wilnie. Promotorem seminarium była Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach. Uczestniczyła jedna osoba z WUP w Olsztynie.

- *“Regionalna Strategia Zatrudnienia Województwa Łódzkiego”*. Organizator: Międzynarodowe Biuro Pracy w Genewie, MPiPS w Warszawie. Uczestniczył Dyrektor WUP w Olsztynie.
- *“Formy i metody działalności adresowane do młodzieży w wkraczającej na rynek pracy”*. Seminarium w ramach podpisanej umowy o współpracy pomiędzy Wileńską Giełdą Pracy a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie. Prowadzący o współpracy na rok 2002 z dnia 20.12.01 r. Uczestniczyły cztery osoby z WUP w Olsztynie.
- *“Nowoczesne technologie w poradnictwie zawodowym”*. Organizator - MPiPS w Warszawie. Uczestniczyły dwie osoby z WUP w Olsztynie.
- Szkolenie w zakresie *“Praktycznego przewodnika międzynarodowych procedur przetargowych oraz zawierania umów na usługi w ramach Programu PH ARE”*. Organizator - firma Tebodin Consultants and Engineers Poland sp. z o.o. Udział sześciu osób z WUP w Olsztynie.
- *“Instrumenty ekonomiczne realizacji strategii zrównoważonego rozwoju”*. Organizator: Centrum Prac Systemowych we współpracy programowej z Ministerstwem Środowiska. Jedna osoba z WUP w Olsztynie.
- Wizyta studyjna polskich ekspertów na Węgrzech. Udział - jedna osoba.

8. Fundusz Pracy.

8.1.

Decyzją Prezesa Krajowego Urzędu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2002, województwo warmińsko-mazurskie otrzymało 31 564,9 tys. zł, w tym 9 945,1 tys. zł asygnowano na realizację programu aktywizacji zawodowej absolwentów “Pierwsza praca”.

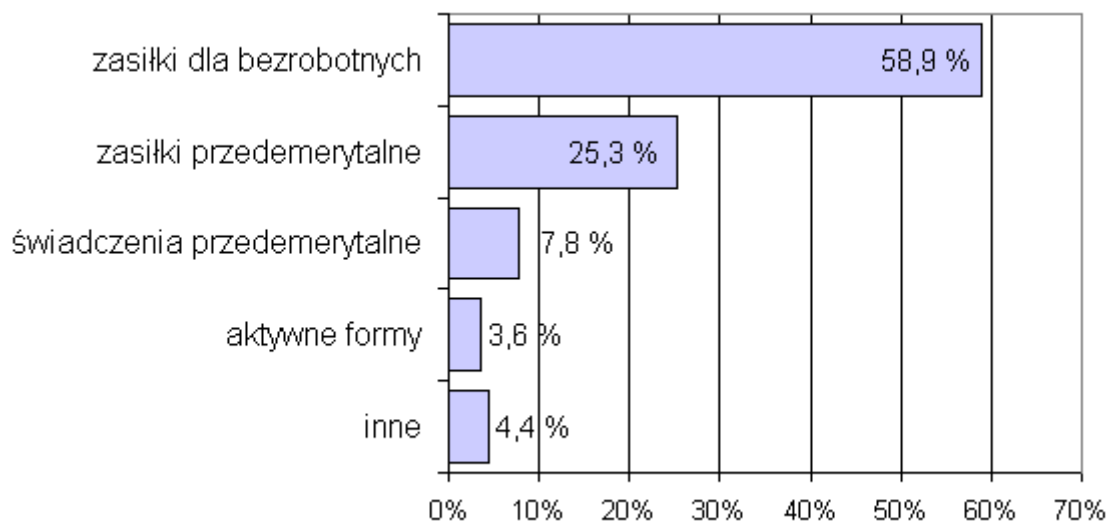
Mimo utrzymującego się wysokiego poziomu bezrobocia i najwyższego w Polsce jego natężenia, region warmińsko-mazurski w stosunku do roku ubiegłego na realizację zadań aktywizujących bezrobotnych otrzymał o 6 059,1 tys. zł, tj. 16,1 % mniej. Przyznane środki są dalece niewystarczające i zdecydowały o minimalizacji stosowania form aktywizacji subsydiowanych z Funduszu Pracy.

8.2 Wydatki z Funduszu Pracy.

W I półroczu br. wydatki z Funduszu Pracy wynosiły ogółem 244 315,3 tys. zł i były wyższe niż w tym okresie roku ubiegłego o 13,7 %.

Struktura wydatków z Funduszu Pracy

w I półroczu 2002 roku

W porównaniu z I półroczem 2001 roku wzrosły wydatki na:

- zasiłki dla bezrobotnych - o 11,7 %
- zasiłki przedemerytalne - o 35,4 %
- świadczenia przedemerytalne - o 90,5 %

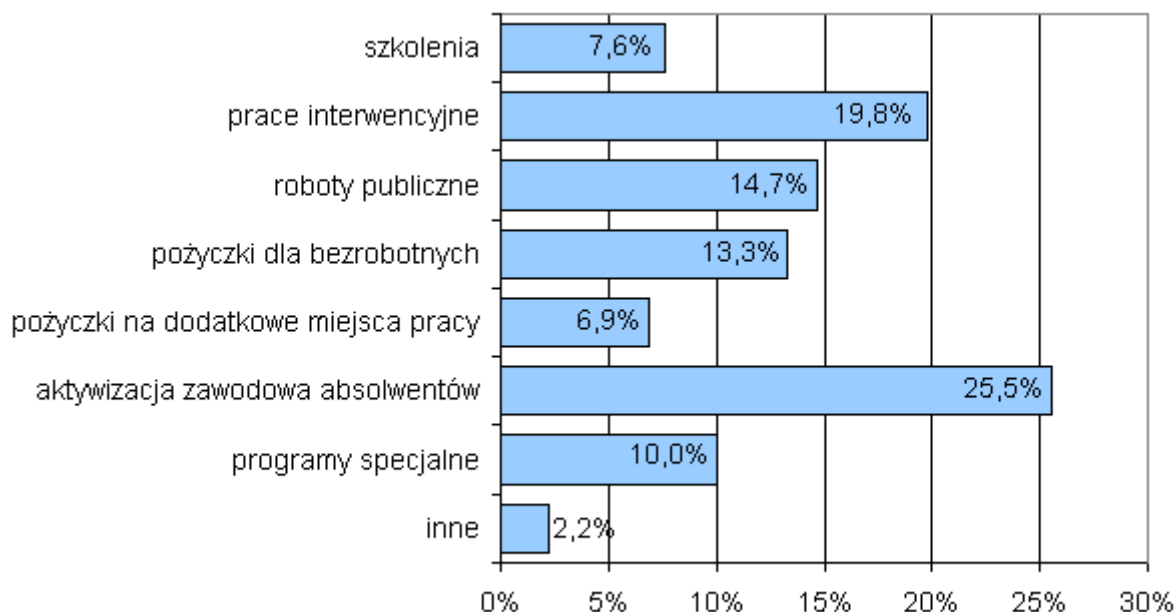
Zmniejszyły się natomiast o ponad połowę (56,8 %) wydatki poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na:

- szkolenia- 64,9 %
- prace interwencyjne- 55,2 %
- roboty publiczne- 70,0 %
- pożyczki dla bezrobotnych - 5,2 %
- programy specjalne- 63,8 %

przy wzroście wydatków na:

- pożyczki na dodatkowe miejsca pracy - 201,7 %

Struktura wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wydatki Funduszu Pracy na koniec I półrocza 2002 roku stanowiły 28,2 % środków przyznanych wg algorytmu przez Prezesa Krajowego Urzędu Pracy.

9. Podsumowanie.

1. Na koniec I półrocza br. w województwie warmińsko-mazurskim w systemie REGON zarejestrowane były 137 152 podmioty gospodarcze.

2. Liczba pracujących przekroczyła 444 tys. osób.

3. W ciągu półrocza liczba bezrobotnych spadła o 4,2 % (7 949 osób). Rok temu obserwowaliśmy w tym okresie wzrost rejestrowanego bezrobocia o 4,4 % (6 995 osób).

4. W czerwcu br. bezrobocie ukształtowało się na poziomie 170 804 osoby i było wyższe od poziomu czerwca ubiegłego roku o 3,5 % (5 704 osób).

5. W I półroczu 2002 roku do bezrobocia napłynęło 55 933 osób, tj. 2 tys. osób mniej niż przed rokiem. Wyrejestrowano natomiast ponad 60 tys. osób, tj. o 9,5 tys. (18,7 %) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

6. Główną przyczyną wyłączeń z rejestru były podjęcia przez bezrobotnych pracy (54,7 %). Prawie trzykrotnie wzrosły wyłączenia z powodu podjęcia pracy subsydiowanej, chociaż ich wymiar nie miał istotnego znaczenia dla rynku pracy.

W pierwszym półroczu 2001 roku pracę refundowaną z Funduszu Pracy podjęło zaledwie 725 osób ; w roku bieżącym 1 975 osób.

7. Stopa bezrobocia, nadal od 3 lat jest najwyższa w kraju i na koniec czerwca br. wynosiła 27,9 %.

W dwunastu powiatach wskaźnik natężenia bezrobocia przekroczył 30 %. Na j. wyższa stopa bezrobocia jest w powiatach:

- gołdapskim - 37,0 %;
- bartoszyckim - 34,5 %;

- braniewskim - 34,4 %;
- elbląskim ziemskim - 34,5 %;
- ostródzkim - 33,8 %;

Najniższa w:

- olsztyńskim grodzkim - 12,2 %;
- iławskim - 25,4 %;
- elbląskim grodzkim - 25,7 %.

W stosunku do roku ubiegłego wskaźnik stopy bezrobocia w województwie zwiększył się o 2,1 punkty procentowe.

8. W stosunku do pierwszego półrocza roku 2001 obserwujemy wzrost poszczególnych kategorii bezrobotnych w ogólnej populacji. Największy wśród subpopulacji "absolwenci" o 22,4 %. Należy przypuszczać, iż jest to efekt promocji projektu "Pierwsza praca".

Wzrost liczby bezrobotnych w poszczególnych kategoriach spowodowany jest wzrostem bezrobocia w stosunku do roku ubiegłego.

9. Niepokojącym sygnałem jest wzrost (prawie o 22 %) liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym, a także wzrost liczby bezrobotnych w wieku 45-54 lata (o 8,7 %) oraz 55-59 lat (o 14 %). Świadczy to o rosnących trudnościach adaptacyjnych osób w wieku średnim do nowych warunków rynku pracy.

Nadal największe trudności z uzyskaniem pracy mają bezrobotni o niskich kwalifikacjach oraz o niskim poziomie wykształcenia. Jest ich 73,3 %.

Wydłuża się czas okres przebywania na bezrobociu. Osoby pozostające bez pracy 12 i więcej miesięcy stanowią prawie 55 % ogółu bezrobotnych. Rok temu - 49,4 %.

10. Biorąc pod uwagę przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej, nadal najwięcej bezrobotnych pochodzi z sześciu sekcji działalności gospodarczej (rolnictwo i leśnictwo, działalność produkcyjna, budownictwo, handel, administracja publiczna, pozostała działalność usługowo-komunalna, socjalna i indywidualna).

Sekcje te generują bezrobocie, bowiem ponad 55 % poprzednio pracujących, przed zarejestrowaniem się pracowało w zakładach pracy należących do nich. Liczba bezrobotnych wymienionych wyżej działach go spodarki systematycznie wzrasta.

11. Wydatki z Funduszu Pracy w pierwszym półroczu br. wynosiły ogółem 244 315,3 tys. zł, w tym na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu 8 916 tys. zł, tj. tylko 3,6 % ogółu wydatków.

12. Występującą niekorzystną sytuację duże nierównowagi między podażą a popytem na rynku pracy województwa warmińsko-mazurskiego pogłębia dodatkowo wchodzący drugi, powojenny wyż demograficzny. Spowoduje to dalszą hermetyzację rynku pracy zwłaszcza dla osób młodych z powodu niskiej podaży.

13. Obserwujemy niewielkie pozytywne zmiany w obszarze pośrednictwa pracy:

- W roku bieżącym zgłoszono o 2 101 (tj. o 19,6 %) ofert pracy więcej niż rok temu. Prawie trzykrotnie więcej było również ofert pracy subsydiowanej (2 949).
- Pracę podjęło o 34 753 osoby, tj. o 26,7 % więcej niż rok temu. Obserwujemy prawie trzykrotny wzrost podjęć pracy subsydiowanej w stosunku do I półrocza 2001 roku.
- Wzrosła liczba osób zatrudnionych za granicą: 10 210 osób, przed rokiem 7 773 osoby.

14. Wielkość przyznanych środków z Funduszu Pracy podobnie jak w roku ubiegłym nie zabezpiecza skutecznej realizacji zadań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia. Mimo to, obserwujemy wzrost liczby korzystających bezrobotnych z różnych form aktywizacji subsydiowanej. Było to możliwe dzięki uzyskaniu dodatkowych środków na takie programy jak: "Pierwsza praca" oraz wsparciu finansowym Banku Świat owego w ramach PAOW.

15. W I półroczu 2002 roku zadania WUP generalnie oscylowały wokół przygotowań do wdrożenia programu aktywizacji zawodowej absolwentów "Pierwsza praca", programów prozatrudnieniowych finansowanych ze środków Unii Europejskiej (PHARE 2000, 2001, 2002) oraz kontynuacji Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW).

16. W celu dalszego efektywnego wywiązywania się z zadań, kadra Wojewódzkiego Urzędu Pracy systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe, aktywnie (referaty, wystąpienia, dyskusja) uczestniczy w różnego rodzaju szkoleniach seminariach, sympozjach, konferencjach, zarówno krajowych jak i zagranicznych, których także bywa ich współorganizatorem.

Opracowano:

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztyn

Wydział Informacji, Analiz i Prognoz